

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

7/44722 GK151

Sayı : E-69602026-610-00066269896 - 20393146
Konu : Soru Önergesi (7/44722)

27.12.2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 30.04.2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.814144 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, Ankara Milletvekili Sayın Levent GÖK tarafından verilen 7/44722 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet MUŞ
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı (3 sayfa)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 099397CD-D6D9-4771-8997-9A694E4CDC8D

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Adres: Üniversiteler Mah. Dumlupınar Cad. No.151 Çankaya/ANKARA

Bilgi İçin:Soru Önergeleri Birimi

Faks No: (0312) 449 13 41

Telefon No: (0312) 449 1338-36

e-Posta: stratejisoruonergeleri@ticaret.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi: stratejigelistirmebakanligi@gtb.hs01.kep.tr

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Ankara Milletvekili Sayın Levent GÖK'e ait 7/44722 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin

Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla, önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-6) Rusya Federasyonu-Gürcistan sınırında yer alan Verhniy Lars Sınır Kapısı ile Rusya Federasyonu-Azerbaycan sınırında yer alan Yarag-Kazmalyar Sınır Kapısı'nda ülkemiz taşımacılarının yaşadıkları sorunlar Bakanlığımızca takip edilmekte ve yaşanan sorunlara çözüm bulunabilmesini teminen ülkemiz ilgili kurum ve kuruluşları ile koordinasyon halinde Rusya Federasyonu ilgili makamları nezdinde vakit kaybedilmeden girişimlerde bulunmaktadır.

Orta Asya'dan gelen TIR'larımız tarafından Türkmenistan sınırlarının kapalı olması sebebiyle Kırgızistan, Tacikistan, Özbekistan ve Kazakistan'a yapılan taşımalarda İran yerine transit güzergâh olarak Rusya Federasyonu kullanılmaya başlanmıştır. Azerbaycan'ın geçişlerde ek ücret istemesi nedeniyle (yüke göre 120 ila 1000 Dolar arası) Gürcistan-Azerbaycan-Kazakistan güzergâhı da tercih edilmemektedir. Bu durum Rusya-Gürcistan sınırında yer alan Vladikavkaz Bölgesi ve Verhniy Lars Sınır Kapısı'nda kapasite fazlası yoğunluk oluşturmaktadır.

Söz konusu bölge ve sınır kapısı; Gürcistan Kazbegi Dağı bölgesinde ağır kış şartları, kötüleşen hava koşulları, heyelan, çığ tehlikesi gibi durumlar sebebiyle dönem dönem araçların güvenli geçişinin sağlanamaması nedeniyle Gürcistan sınır polisinin tavsiyeleri dikkate alınarak, her türlü araca Rusya Federasyonu'ndan çıkış yönünde 2021 yılı Mart ve Nisan ayları içerisinde kapatılmıştır. Rusya Federasyonu Verhniy Lars Gümrük İdaresi açık olduğu dönemlerde işlemler olabildiğince hızlı tamamlanmaktadır.

Kazbegi-Verhniy Lars Sınır Kapısı, 15 Nisan 2021 tarihi itibarıyla her türlü aracın geçişine açılmış olup günlük araç geçişinin azami kapasite ile sağlanması yönünde ilgili Rus makamları nezdinde gerekli girişimlerde bulunulmuştur. Ayrıca yaşanan mücbir sebepten dolayı kalış süresini aşan sürücülere cezai müeyyide uygulanmaması ve uzun süre beklemek zorunda olan sürücülerin insani ihtiyaçlarının karşılanması hususları Moskova Büyükelçiliğimize iletilmiştir.

Ayrıca, Moskova Büyükelçiliğimizce vatandaşlarımızın durumu hakkında yerel makamlarla görüşmek üzere, Novorossisk Başkonsolosu ile Moskova Büyükelçiliği Gümrük Müşaviri'nin Vladikavkaz'a giderek Kuzey Osetya Başbakan Yardımcısı başta olmak üzere Rusya Federal Gümrük Servisi, Ulaştırma Bakanlığı, Acil Durumlar Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Federal Güvenlik Servisi Sınır Muhafız Biriminin bölgedeki temsilcileriyle görüşmeleri ve sırada bekleyen şoförlerimizle temas etmeleri amacıyla randevu ve izin talebinde bulunulmuştur.

Bununla birlikte, TIR sürücülerimizin Vladikavkaz bölgesinde yaşadıkları sorun Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığımız ile Rusya Federasyonu Ulaştırma Bakanlığı arasında 27 Nisan 2021 tarihinde çevrimiçi formatta gerçekleştirilen Kara Ulaştırması Karma Komisyon toplantısı gündemine taşınmıştır. Toplantıda Rus tarafınca, cari duruma ilişkin olarak Orta Asya'ya taşınan yüklerde Verhniy Lars Sınır Kapısı'nın yoğun olarak kullanıldığı ve taşıma

sayılarındaki artışın, özellikle Verhniy Lars Sınır Kapısı'nın altyapı yetersizliği, kapasite sorunu ve coğrafi şartlar dikkate alındığında kaygıya sebebiyet verdiği ifade edilmiştir. Ayrıca mezkûr kapıda kapasite artırımına yönelik altyapı çalışmalarının sürdüğünden bahsedilmiştir. Heyetimizce, Verhniy Lars Kapısı'nda yaşanan kapanmalar ve/veya kuyruklar nedeniyle, geçiş belgelerinin üzerine yazılan sınır kapısının değiştirilmek istenmesi durumunda cezai müeyyide uygulanmaması talebinde bulunulmuş; Rus tarafınca sınır kapısının firmalarca önceden geçiş belgesi üzerine yazılması yerine, sınır kapısının belirlenmesini müteakip taşıyıcı tarafından yazılması durumunda sorun yaşanmayacağı ifade edilmiştir. Nihai olarak söz konusu TIR kuyukları hususunda yeni bir gelişme olup olmadığı hakkında bilgi talep edilmiş, Rus tarafı yetkililerince bölgedeki coğrafi şartlar, sınır kapısının kapasitesi ve sınır kapısının kapasitesini artırmaya yönelik inşaa faaliyetleri sebebiyle bu aşamada sıkıntının bir süre daha devam edeceği ifade edilmiştir.

Sürecin devamında, Rusya Federasyonu ile Gürcistan arasında yer alan Verhniy Lars Sınır Kapısı'ndaki inşaa çalışmalarına ilişkin olarak Rusya Federasyonu Federal Gümrük Servisi Kuzey Kafkasya Gümrük İdaresinden yapılan 6 Mayıs 2021 tarihli yazılı bildirimde; Verhniy Lars Sınır Kapısı'nın yeniden inşaa çalışmalarına 2021 yılı Mart ayının ikinci yarısında başlandığı; söz konusu altyapı çalışmalarının temel amacının sınır kapısının peron genişliği ve kapasitesinin artırılması olduğu; altyapı çalışmasının iki aşamalı olarak 18 ay sürmesinin ve 2022 yılının üçüncü çeyreğinde bitirilmesinin amaçlandığı bildirilmiştir.

Yine aynı bildirimde Rusya Federasyonu ile Azerbaycan arasında yer alan Yarag-Kazmalyar kapısındaki inşaa çalışmalarına ilişkin geline nokta ilişkin de duyurular yapılmıştır. Buna göre, Kuzey Kafkasya Gümrük İdaresince söz konusu inşaa çalışmalarının başlaması sebebiyle sınır geçiş kapasitesinin azaldığı, bu sebeple mezkûr sınır geçiş noktasındaki kuyukların ve beklemlerin artmasının beklendiği ifade edilerek, demiryolu veya denizyolu ya da alternatif güzergâhların kullanılması tavsiye edilmiştir. Bakanlığımızca Rusya Federasyonu'na ihracat ve Orta Asya ülkelerine yapılan transit taşımalarımızda Verhniy Lars Sınır Kapısı ve Yarag-Kazmalyar Sınır Kapısı'nın sıklıkla kullanılması sebebiyle, lojistik sektörümüz ve ihracatçılarımız söz konusu hususlarda bilgilendirilmiştir.

Kazbegi-Verhniy Lars Sınır Kapısı'nda 15 Haziran 2021 tarihi itibarıyla olağan dışı TIR kuyukları bulunmamaktadır. Ticari akış söz konusu kapıdaki altyapı çalışmaları kısıtında olağan seyrinde devam etmekte olup aynı tarih itibarıyla Verhniy Lars Sınır Kapısı'nda gümrüklü sahada toplam 363 araç, gümrüklü saha dışında ise 43 araç olduğu resmi makamlarca bildirilmiştir.

Rusya Federasyonu-Gürcistan sınırında ülkemiz taşımacılarının yaşadıkları sorunlarla ilgili Gürcistan makamları nezdinde de Bakanlığımızca girişimlerde bulunulmuştur. Bu çerçevede, 2021 yılının ilk aylarında Tiflis Ticaret Müşavirliğimize ulaşarak kar ve çığ riskine bağlı olarak kapalı yol nedeniyle güzergâh değişimine izin verilmesini talep eden TIR sürücülerimiz için Gürcistan Gümrük İdaresi'nden gerekli izinler alınarak pandemi kısıtlamaları kapsamında cezasız güzergâh değiştirilmesine imkân sağlanmıştır. Bilahare taleplerimizin de etkisiyle pandemi kapsamında getirilen yük taşıt şoförlerine uygulanan süre kısıtlaması uygulamasına da Gürcistan makamlarınca son verilmiştir.

Ancak spesifik olarak zarar bildirimi gibi bir hususa ilişkin olarak Bakanlığımıza yansıyan bir başvuru bulunmamaktadır. Söz konusu süreçte kimi firma yolun açılmasını beklemeyi, kimisi de Azerbaycan'a dönmeyi tercih etmiş olup güzergâh değiştirme sorunu yaşayanlar için de gerekli çözüm sağlanmıştır. Bununla birlikte, sınırın Rusya tarafında beklemekte olan TIR sürücülerini tarafından Bakanlığımıza ulaşan bir zarar bildirimi ya da zararın karşılanmasını talep eden bir başvuru bulunmamaktadır.

Son olarak, Türk araçların Orta Asya ülkelerine yaptığı ihraç taşıma sayıları aşağıda belirtilmiştir.

Gittiği Ülke	2018	2019	2020
Gürcistan	38.315	41.978	40.708
Azerbaycan	34.718	35.258	33.819
Rusya	13.046	13.021	15.376
Ukrayna	8.027	9.111	12.484
Özbekistan	18.452	22.679	14.251
Türkmenistan	12.767	14.562	11.755
Kazakistan	5.317	7.928	7.357
Beyaz Rusya	5.280	3.487	3.120
Kırgızistan	1.508	2.757	1.810
Tacikistan	2.094	2.090	1.308
Toplam	139.524	152.871	141.988